

Interview: Maria van der Heijden Mede-oprichter van Women on Wings

Door: : Patricia Pontier en Jan van der Ligt
(13 oktober 2011)

Maria van der Heijden heeft ons voor dit gesprek thuis uitgenodigd. Na een week herfstachtig weer is het vandaag heerlijk zonnig. Haar ruime huis ligt te midden van pas geploegde en geëgaliseerde akkers die klaar zijn voor nieuw zaaigoed. Binnen word je meteen getroffen door de weldadige lichtinval door de hoge ramen.

Veranderbaarheid

Als de geurige thee is ingeschonken kunnen we beginnen. We hebben Maria gevraagd met haar te kunnen spreken over het thema van VRIJ 6: 'Hoe veranderbaar is de mens om het goede te willen?' en om die vraag te betrekken op haar eigen leven en werk. Het antwoord komt met een grote mate van vanzelfsprekendheid. Dat zal nog een aantal malen in dit gesprek zo gaan.

"Het goede te willen zat er eigenlijk altijd al wel in. Maar hoewel dit wel in me zit, met name in de verbinding met mensen om me heen, ben ik toch wel meer gaan nadenken over wat dit dan voor mij zou betekenen in ruimere zin. Ik ben in dat proces ook gevoed door Marieke de Vrij die me de vraag stelde "Wat betekenen jij dan in het grotere geheel?" Daardoor gestimuleerd heb ik een enorme draai gemaakt naar het goede te willen voor het gemeenschappelijke". Als gesprekspartner proef je de sterke overtuiging in haar woorden. En gezien die enorme draai: hoe zit het met het veranderbare in de mens Maria van der Heijden?

"Ik ben heel erg van het veranderen. Mijn eigen bedrijf heet ComVerander (een samenvoeging van Communicatie en Verandermanagement). Met die naam nodig ik ook mensen uit: Kom, verander! Het is ook een oproep aan mensen om mee te gaan in de verandering.

Vóór het starten van mijn eigen bedrijf heb ik een tijdlang als interne verandermanager

veranderingen in bedrijven geleid en begeleid. Dat gebeurde dan vaak vanuit een visiestuk over de gewenste te bereiken situatie. Tot ik ontdekte dat het voor mezelf veel beter werkte om uit te gaan van mijn eigen droom. Als je die zelf neerzet krijg je gemakkelijker mensen mee. Eigenlijk zou iedereen dat moeten willen doen: werken aan wat je voor jezelf belangrijk vindt!" En dan schaterlachend: *"Maar wie ben ik om dat voor anderen te bepalen?"* Deze mengeling van serieuze gedrevenheid en vrolijke zelfrelativering maakt het luisteren naar Maria tot een genoegen.

Als we constateren dat veranderen voor haar eigenlijk vrij eenvoudig lijkt, beaamt ze dat volmondig: *"Ja! Ik ben heel nieuwsgierig; eigenlijk wil ik elke dag graag wat anders. Ik betrap me er op dat als ik met iets bezig ben en het 'gewoon' wordt, ik eigenlijk al aan iets anders denk. Dat is het nieuwsgierige: steeds maar nieuwe dingen willen ontdekken. Dat is natuurlijk heel vermoeiend voor mensen die meer behoefte hebben aan een vaste structuur. Ik ben meer van het pionieren dan van het conserveren."*

Het goede willen op een meer gemeenschappelijk niveau: Women on Wings

Maria vertelt ons hoe ze zichzelf heeft uitgedaagd om in haar werk 'het goede te willen' naar een breder, meer gemeenschappelijk niveau te tillen. En dan komen we aan bij Women on Wings, de organisatie die zij samen met Ellen Tacoma 4 jaar geleden heeft opgezet. Ze spreekt er met veel passie over.

"Ik ben Women on Wings gestart omdat ik diep geraakt ben door de totale ongelijkheid in de wereld. Zie mij hier met mijn mooie huis en met mijn spullen. Daar heb ik heel hard voor gewerkt! Maar dan nog Toen ik in India kwam zag ik daar op het platteland vrouwen voor wie het heel gewoon is dat ze dag in dag uit voor het hele gezin en huis en haard zorgen. Vrouwen die drie keer harder werken dan ik deed, maar daar geen stuiver mee verdienen. Er is een enorme ongelijkheid, materieel en niet materieel. Totale onvrijheid voor vrouwen om iets voor zichzelf te kiezen. Onderwijs is een sleutel tot een zekere mate van vrijheid. Maar de omstandigheden daar zijn zodanig dat een school niet vanzelfsprekend een goede school is en je soms moet kiezen voor wie wel en wie niet verder leert. Dat vind ik heel erg. Voor mij was het contrast tussen de ontwikkeling die ik zelf heb door kunnen maken en het leven van de vrouwen op het platteland van India

zonder vrijheid zo groot dat ik dacht: daar ga ik wat aan doen! Dus het goede willen heeft ook daarmee te maken".

Voor Maria staat 'wings' dan ook voor 'vleugels geven, kracht geven' om te gaan staan voor het verwerven van een grotere mate van vrijheid om zelf keuzes te kunnen maken.

Van inspiratie naar werkelijkheid: in de materie brengen

Het klinkt zo logisch. Maar geraakt worden is één en er werkelijk wat aan doen op die schaal is echt wat anders. Als Maria hier over spreekt

klinkt het opnieuw als iets vanzelfsprekends.

"Ik moet even denken aan iets wat Marieke de Vrij zegt over India: als het paradijs hier op aarde was, hadden we allemaal in het paradijs kunnen blijven. Maar we zijn hier op aarde gekomen om het goede in de materie te brengen. En als je het over 'het goede' hebt dat ik te doen heb, dan is het dat ik heel goed ben in iets in materie te brengen. Werkelijk zorgen dat er economische bedrijvigheid komt die kansen en keuzes mogelijk maken.

Ik heb zelf 20 jaar in bedrijven gewerkt. Daardoor weet ik bedrijvigheid te organiseren. In India maken ze prachtige producten die soms wel en soms niet verkopen. Er zijn geen adviseurs die arbeidsprocessen ondersteunen die bedrijvigheid opbouwen. Wij brengen daar bedrijfsmatige kennis die ze hard nodig hebben. De intentie van Women on Wings – nu verweef

ik het heel erg met de inspiratie die Marieke heeft vrijgegeven – is om in alle zuiverheid mensen te steunen om hun materiële rijkdom te vergroten als een wezenlijke basis voor hun vrijheidsontwikkeling. Concreet: wij van Women on Wings creëren een miljoen banen voor vrouwen. Dat is een duidelijke doelstelling. Dat doen we door met experts uit het bedrijfsleven in Nederland en in India te werken. Die kennis verbinden we aan ondernemers op het platteland van India, waardoor daar ondernemingen kunnen

groeien en er dus meer banen ontstaan. Wij zeggen: als je de ondernemers die in potentie goed zijn wat meer kunt faciliteren met kennis en ervaring, dan vergroot je de kansen voor groei en voor meer banen... Die kennis is op het platteland nauwelijks voorhanden en dus brengen wij die daar naar toe.

Zingeving als drijfveer

Maria benoemt ook een ander motief om voor dit werk in Women on Wings te kiezen.

"Ik heb zelf geen kinderen. En op dat gegeven is diep in me de inspiratie gebaseerd om te doen

wat ik doe. Een belangrijk zingevingsthema. Ik werk nu met vrouwen en ben daarbij ook erg gericht op hun kinderen. Die vrouwen zetten zich heel erg in voor hun dochters.

Keuze voor dit werk is daarmee geen zoeken naar een surrogaat, een opvulling van een gemis, maar een echte keuze voor zingeving in mijn leven. Ik wil me inzetten voor de waarde van vrijheid voor moeders en dochters in India”.

Omgaan met cultuurverschillen

Sprekend over het werken als gedreven Nederlandse op het Indiase platteland, komen we op de cultuurverschillen en hoe daarmee om te gaan. Ze vertelt dat Marieke de Vrij – op verzoek van Women on Wings – met hen gesproken heeft over dit thema. Belangrijke uitkomsten van dat gesprek zijn beschreven in het artikel ‘Wat heeft India ons te brengen?’ van Maria elders in dit tijdschrift.

Hier wil ze benadrukken dat het voor het welslagen van het werken in India belangrijk is “dat wij in de maat lopen met wat zij in India aankunnen. Want wij hebben dan de neiging om met actielijsten te komen en checklisten om te kijken of alles wel is gebeurd. Daar zijn zij wat minder van!”

Opnieuw komt Maria naar voren als een daadkrachtige vrouw die veel aankan. Heeft ze zelf geen moeite met het aanpassen van het tempo? En als dat lukt, wat brengt haar dat dan? Haar antwoord is toch wel verrassend: “Ik heb de waarde ontdekt van in het moment

zelf zijn, in het nu. En niet bedenken wat ik morgen ook weer moet doen. Daarom heeft India mij ooit zo gegrepen. Dat is een soort verademing. Het drukke leven vol afwisseling en nieuwe uitdagingen vind ik heel fijn. Maar ook de uitdaging van het vertragen van tempo ervaar ik als een groot goed”.

Anderen inspireren om het goede te willen

Women on Wings slaagt er zeer goed in om grote bedrijven te winnen voor sponsoring van de projecten in India. Wat is het onderscheidende aspect waarom ze deze keuze maken? De keuze ‘voor het ‘goede’?

“Dat is een combinatie van overtuiging dat het gaat werken en de zakelijkheid die wij inbrengen. We werken vanuit een ideaal, maar organiseren de realisering daarvan op een zakelijke manier. Zij willen dat het geld goed besteed wordt, dat de verantwoording transparant is. Kennelijk is het ook overtuigend dat wij het ‘voordoen, meedoen, zelf doen’-principe hanteren. Dus we kijken heel goed: wat is er aan de hand, wat is de vraag (en vaak zit er achter de vraag een andere vraag). Vanuit onze achtergrond in de marketing/communicatie kunnen wij de ondernemers in India laten zien wat het belang is van merkontwikkeling, van het segmenteren van klantengroepen. Dat zijn de basisstappen. Dat heel praktische werk vinden deze bedrijven en ondernemers belangrijk en superleuk!”

Betekenis voor Maria zelf

Na anderhalf uur wordt het tijd om naar een afronding te gaan. We vragen Maria wat deze jaren haar hebben gebracht. Wat de betekenis is voor haar zelf.

“Als je werkelijk doet wat je leuk vindt kun je heel veel bereiken. Veel meer dan je je aanvankelijk kunt voorstellen. Daarnaast: je moet jezelf de tijd geven om je droom waar te maken. Aanvankelijk dachten we dat de dingen sneller zouden gaan. Maar je moet flexibel kunnen zijn om bij tegenvallers toch de stip op de horizon in de gaten te houden en je te realiseren waarom je het ook weer leuk vond om dit te doen. Ik ben altijd wel van het halfvolle glas. En waar we het voor doen is toch echt die banen. Dat lukt dus gewoon!

Een Indiase vrouw vroeg me tijdens een bezoek ‘Jij gaat nu weer naar huis terug. We zullen je waarschijnlijk niet meer zien?’ Ik kon haar uit de grond van mijn hart beloven dat ze me terug zou zien. Maar alleen al het feit dat ze die vraag durfde te stellen was een bevestiging van het feit dat we op de goede weg zitten. Ik word daar heel gelukkig van!”

